GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 21. Joi, 19 Februariu|3 Martiu 1881.

Solidaritate.*)
1860—1865.

Brasiovu, 24. Ianuariu.

XVII. Ce reu servitiu a facutu conferenti'a dela 1861 causei nationale si Archiereiloru nostri, proclamandu-i pe acesti'a de siefi absoluti natiunali si concentrandu astfeliu tóte afacerile natiunale in manile loru, se póte vedé, cum amu documentatu, din acte.

Archiereii romani se radimá pe intentiunile parintesci ale Monarchului fiçia de poporulu romanu si pe bunavointi'a guvernului centralu; ómenii dela guvernulu tierii, care era compusu mai totu din membri ai natiuniloru privilegiate, se basau dincontra pe „starea si datinele legale de mai inainte“. Si unii si altii pretindeau, cà posedu increderea tronului. Diferinti'a era numai, cà privilegiatii erau la càrm'a tierei si lucrau cu totu aparatulu, ce le stá la dispositiune, pentru cá intentiunile tronului se nu se póta realisá.

Din nenorocire organisarea, ce si-au dato Romanii ardeleni in conferenti'a dela inceputulu anului 1861, a favorisatu contra-actiunea Unguriloru si a Sasiloru. Archiereii nostri, luandu in modu esclusivu frênele conducerei nationale in mana, au luatu asupra-si totodata façia de tronu si tiéra si responsabilitatea pentru totu ce se petrece in sinulu poporului romanu. Si ce a urmatu?

A urmatu de aici, cà contrariloru nostri seculari le-a fost fórte binevenitu acestu modu de representare alu Romaniloru. Ei dela Ianuariu 1861 incolo nu mai aveau de a face cu poporulu romanu cá factoru de sine statatoru, ci aveau de a face numai cu Escelenti'a S'a metropolitulu dela Blasiu si cu Escelenti'a S'a episcopulu dela Sibiiu, cari li se presentá cá nisce tutori ai poporului romanu ardelénu.

Atunci cá si acuma arm'a cea mai poternica, de care se foloseau privilagiatii spre a paralisá dorintiele si postulatele Romaniloru si spre a sgudui increderea ce-o punea in ei tronulu, era suspitiunarea si clevetirea. Poporulu romanu era descrisu cá o massa cruda si nedisciplinata aplecatu spre tóte relele, ear' fruntasii lui preoti si mirenii era descrisi cá nesce agitatori, cari urmarescu scopuri periculóse statului.

Suspitiunarile se faceau sistematicu si pe façia. Déca Romanii dela Alb'a-Iulia, Turd'a s. a., respinsi de càtra Unguri dela egal'a participare la afacerile municipale, ce-o prescriá autografele imperatesci, protestá si opunea resistenti'a passiva, déca de alta parte Romanii dela Brasiovu, Orasti'a s. a. protesta in contra mesuriloru asupritóre ale Sasiloru, guvernatorulu si cancelariulu inhatiea indata pe bietii Archierei, le adresá scrisori, ba chiaru ordonantie fulminante, in cari ii mustrá amaru. „Cum poteti Escelentele Vóstra se suferiti, cà ici si colo sè se intemple asemeni turburari si atîtiari de poporu!“ Acést'a era refrenulu aceloru ordonantie.

Unu casu flagrantu va ilustrá si mai bine trist'a situatiune in care se afla Archiereii imediatu dupa ce li s'a „concrediutu ulteriorminte caus'a nationala si confessiunala.“

Era la 6 Ianuariu 1861, in ajunulu conferentiei regnicolare dela Alb'a-Iuli'a, la care se 'ntielege erau invitati si Archiereii nostri, candu cancelariulu transilvanu unguru br. Fr. Kemény a provocatu printr'o adresa categoricu pe ambii Episcopi, cá la intrarea loru in Alb'a-Iuli'a nu numai se nu priméscu, ci se impedece chiaru ori-ce ovatiune ar' voi se le-o faca credintiosii loru, poporulu. Ans'a la acésta provocare a datu scirea, cà Romanii forméza banderii de calarati spre a face o primire grandiósa conducêtoriloru loru. Si ce facura Archiereii?

Eata ce scrie unu Romanu din Alb'a-Juli'a cu dat'a 9 Ianuariu 1861: „. . . Noă ne pare reu despre o parte, cà Escel. S'a Episcopulu Siagun'a ne-a prevenitu cu venirea s'a, ce era anuntiata numai pe 10 Ian., despre alt'a, cà parintele Metropolitu si-a datu cuventulu Cancelariului Br. Kemény, cà va face a se delaturá si incungiurá verce primire si ovatiune nu numai, ci ne-a si opritu dela acestea, pentru cà altfeliu era se véda lumea minuni de atentiunea si entusiasmulu Romanului si in medioculu acestor'a acea pace si liniste, care 'ie inascuta si e cea mai de frunte trasura din caracterulu lui.“

Déca ne-ar' ertá tem'a ce-o tractamu se facemu o digressiune si se tragemu o paralela intre atunci si acuma, càte asemeni casuri nu amu poté inregistrá aci, casuri cari ne dovedescu in fiacare momentu ce mari desastre si umiliri a adusu asupra capului nostru stàngacea organisare nationala, cu care ne-a inzestratu conferenti'a dela 1861!

Conducêtorii politici ai unui poporu, déca este cá se corespunda gravei loru missiuni au lipsa inainte de tóte de-o libertate de actiune càtu se póte mai mare. Ce libertate de actiune au avutu inse Archiereii nostri in anii 1860, déca la fiacare pasu, ce trebuiea se 'lu faca in interesulu si la cerinti'a poporului, le aruncá buturugi in cale aci cancelariulu, aci guvernatorulu, aci comitele natiunei sasesci, ba chiaru si guvernulu austriacu si ei nu poteau nicidecum se sara peste aceste pedeci?

Contrarii neamului nostru cerea dela Archiereii nostri cá sè se faca politiaii poporului, se suprime resistenti'a lui, se nabusiésca sacrulu lui entusiasmu, c'unu cuventu se sugrume miscarea natiunala. Si acesti demni Archierei, raniti in sentimentulu loru romanescu, nu potea respunde altcumu de càtu cá, respingêndu acusarile ce li se facea, se conjure pe cei dela càrm'a tierii, cà, déca pretindu dela ei cá se tiena in frêu pe Romani, se tiena si densii in frêu pe ai sei, pentru cá se nu câuseze prin fanatismulu si egoismulu loru resistenti'a si protestarea Romaniloru.

Ce situatiune umilitóre pentru conducêtori si periculósa pentru cei condusi! Archiereii se vedeau in adeveru siliti a infrêná entusiasmulu natiunalu si miscarea romanésca de sine statatóre! Si poporulu? — Elu suspiná si se supunea porunciloru iubitiloru sei archipastori crediendu, cà asia a fost scrisu pe stele. Dér' contrarii? — Ei se bucurá, cà le-a succesu a pune pedeci poporului romanu cá se nu 'si póta manifestá vointi'a si tari'a s'a natiunala inaintea tronului si a tierii, inaintea Europei intregi.

*) A se vedé Nrii 84, 100, 101, 102, 103 si 104 ai „Gaz. Trans.“ din anulu 1880 si Nr. 4, 5, 7, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 si 20 din 1881. Red.

Cronic'a evenimenteloru politice.

In Vien'a opiniunea publica este fórte agitata in urm'a unei demonstratiuni facute de studentii dela Universitate inaintea locuintiei deputatului din Reichsrath Lienbacher, oratorulu obicinuitu alu dreptei clericale. Ans'a la regretabil'a demonstratiune a junimei studióse dela Universitate au datu nesce cuvinte vatemetóre pentru populatiunea Vienei, pronuntiate de deputatulu Lienbacher cu ocasiunea desbaterii proiectului de lege relativu la scólе mediele si populare, care dispune, cá in viitoriu planulu si durat'a invetiamentului se nu-'lu mai hotarésca Reichsrathulu, ci dietele singuraticeloru tieri representate in parlamentulu centralu. Raportoru alu maioritatii comissiunei scolare este d-lu Lienbacher, éra alu minoritatii d-lu Beer. Liberalii centralisti sustienu, cà legea din 1869, fiindu o lege fundamentale, nu se póte face schimbari in ea, decàtu cu doue treimi a voturiloru, pe candu clericalo-autonomistii sustienu, cà de vreme ce la facerea acestei legi nu s'au pretinsu doue treimi din voturi, ea astadi póte fi schimbata cu simpl'a maioritate a voturiloru. Acésta controversa a datu nascere unei discussiuni fórte vii, in decursulu careia liberalii prin raportorulu loru au declaratu, cà intregulu partidu credintiosu constitutiunii considera primirea proiectului de lege actualu cu maioritate simpla cá o calcare a constitutiunii si prin urmare nu póte se iè parte la desbaterea speciale a lui.

D-lu Lienbacher respundiendu raportorului minoritatii si celorlalti deputati, cari au combatutu luarea raportului maioritatii de basa la desbaterea speciale, a voitu se documenteze intre altele si aceea, cà legea dela 1869 facuta de liberali si care prevedea pentru cursulu invetiementului poporalu unu spatiu de timpu de 8 ani, n'a fostu esecutata, decàtu in capital'a Vien'a si cà resultatele ei si aci au fostu minime. Pentru a-se convinge cineva despre acést'a, n'are, díse leader-ulu clericaliloru, de càtu, se mérga la bariere (linii) si se véda ce efecte esercéza asupr'a populatiunii vienese vinulu din anulu acest'a pre langa totu invetiamentulu ce-lu primesce in cei 8 ani de dile.

Contr'a acestui limbagiu vatematoriu s'a radicatu si a protestatu cu mare energia deputatulu vienesu Wiesenburg, taxandu cuvintele dlui Lienbacher de „espectoratiuni neconsciintióse si calomniatóre“. Aceste cuvinte provocara aplausele intregei stange si a publicului de pe galerii. Drépt'a protestandu contr'a neparlamentareloru cuvinte ale d-lui Wiesenburg si provocandu pe presiedinte se-'lu chiame la ordine, presiedintele si chiama pe deputatulu vienesu la ordine pentru cuventulu „neconsciintiosu“. Intre aplausele ce le provocà in drépt'a acést'a chiamare la ordine, resuna puternic'a voce a siefului liberaliloru Dr. Herbst, care apostrofà pe presiedinte cu cuvintele: Ve rogu d-le presiedinte vatemarea facuta populatiunii din Vien'a si suburbiile sale fost'a ea parlamentari? Acést'a apostrofa produce sgomotóse aplause in stang'a si pe galerii, cari amestecandu-se cu protestarile celoru din drépt'a dau ansa la unu mare sgomotu. Publiculu de pe galerii bate din mani si din picióre astfeliu, cà se redicà o colóna de prafu, care facêndu a se crede, cà este fumu, produse unu tumultu grozavu, caruia i-s'a pututu pune capetu numai prin suspendarea siedintii pe unu cuartu de ora.

Dupa redeschiderea siedintii d-lu Lienbacher, luandu cuventulu, spuse, cà intentiunea s'a n'a fostu nici de càtu se vateme populatiunea din capitala cu cuvintele rostite mai 'nainte. Cu acést'a inchidiendu-se incidentulu s'a purcesu la votu asupr'a propunerii minoritatii, care a fostu respinsa. — Sér'a (26 Februariu) studentii dela Universitate facura o demonstratiune inaintea locuintii deputatului Lienbacher, facêndu-i o musica cunoscuta la nemti sub numele de Katzenmusik si strigêndu-i pereat-ulu usitatu intre studenti la asemenea ocasiuni. Mai multi dintre demonstranti au fostu arestati.

Cu totulu au fost arestati 14 studenti, intre acesti'a sunt mai toti Nemti din Boemi'a si Moravi'a, numai unulu este vienesu. La scirea, cà politi'a a ordonatu sè se inchida „Societati'a de lectura academica“ („Akademische Lesehalle“) studentii au voitu din nou se demonstreze. Iritatiunea intre studenti fù mare. Luni ei se adunara in piati'a Universitatii si tramisera o deputatiune la colegii loru arestati; nu li s'a concesu inse sei visiteze. S'au petrecutu scene, cari reamintira sce-

nele petrecute in Aula la 1848. La órele 2 sosi unu consiliariu de politia in piati'a universitatii si admoniă pe studentii sè fia linistiti. Politi'a a aflatu, ca studentii voiescu se demonstreze c'unu „Katzenmusik" si in contra presiedintelui camerei Coronini si a ministrului de instructiune.

Cu privire la desbaterile din comissiunea dunaréna scrie „N. fr. Presse" din Vien'a:

„La 9 Ianuariu amu publicatu cele d'antaie siese protocóle ale siedintieloru, pe care comissiunea dunaréna, sporita, conformu articolului 55 alu tractatului de la Berlin, prin delegatii Stateloru tiermurene, le a tienutu spre a desbate asupra règulamentului de navigatiune. Avemu acum inaintea nóstra protocólele celoru-lalte patru siedintie, cu care comissiunea dunaréna si-a terminatu prim'a ei sessiune. Resultatele inscrise in aceste protocóle ale celoru din urma patru siedintie, confirma din nenorocire convingerea esprimata de noi chiaru de la publicarea antaieloru protocóle. Nu s'a vorbitu de càtu fórte puçinu de ante-proiectulu austriacu si mai toti delegatii 'si dau ostenéla cu cea mai mare ingrijire, d'a inlatura ori-ce otarire in principiu. Decisiuni reale nu s'au luatu de càtu numai asupra unoru cestiuni secundare, si chiaru in ultim'a siedintia representantele anglesu, colonelulu Siborna, nimici ilusiunile acelora, cari erau óre-cum de parere, cà infiintiarea comissiunei micste era unu lucru aprópe otaritu. Si in privinti'a cestiunei numirii inspectoriloru, precum si asupra competintieloru asia numitei comissiuni micste nu s'a potutu ajunge la nici o intielegere. Cea mai mare parte din propuneri a fostu primita de representantii puteriloru numai ad referendum. Representantele Austro-Ungariei, baronulu Haan, si-a datu in adeveru cea mai mare ostenéla spre a apàra interessele monarchiei la Dunarea de josu si a fostu pre càtu se póte de bine sprijinitu de delegatulu Germaniei dr. Arndt. Dér' majoritatea comissariloru, adica Angli'a si Russi'a cu suit'a loru de State mici tiermurene, Romani'a, Serbi'a si Bulgari'a, au fostu mai in tóte cestiunile contra Austriei, de a carei parte n'au statu intr'unu chipu credintiosu de càtu Germania si Itali'a, pe candu Françi'a si Turci'a trecea candu de partea unui grupu, candu de a celui-laltu. Din nenorocire se pare inse cà si Itali'a, alu carui comissariu binevoitoru noue, d. Simondetti, a fostu rechiamatu din Galati, voiesce se tréca acum si ea de partea protivnicilorn Austriei.

„Dupa o otarire luata in a nou'a siedintia de la 1 Ianuariu, lucrarile comissiunei voru trebui se reincépa la 15 Aprile, ér' comitetulu esecutivu va trebui se 'si reiè actiunea s'a la 15 Martiu. Déca sessiunea va fi deschisa de faptu la 15 Aprile, acést'a este o cestiune, care devine indoiósa in urm'a otarirei luate in a diecea siedintia, càci convocarea comissiunei de càtra comitetulu esecutivu va trebui sè se efectueze la 15 Aprile numai in casulu, candu acestu comitetu va fi dobénditu convingerea sigura, cà toti delegatii sunt in positiune a luá parte la discutiunea definitiva a regulamentului."

Cele petrecute dilele aceste in parlamentulu germanu dovedescu atotu-puternici'a d-lui de Bismarck si vointi'a sa de a suferi in cabinetu numai ministri, cari se n'aiba alte idei si vointie decàtu pe acelea, ce le va permite elu se le aiba. In cabinetulu actualu mai remasese inca comitele de Eulenburg, care cá ministru de interne mai indrasniea se 'si aiba opiniunile sale personali, cari din nenorocire numai arare ori se intalniea cu ale principelui de Bismarck. Acést'a era de ajunsu, pentru cá marele cancelariu se faca totulu pentru a da afara din cabinetu pe recalcitrantulu ministru de interne. Cu ocasiunea desbaterii in camer'a senioriloru a legii relative la stabilirea domiciliului a isbucnitu pe facia intre d-nu de Bismarck si de Eulenburg, conflictulu, care pèn'acum se aflase intre densii numai in stare latenta. D-lu de Eulenburg a sustienutu in camer'a senioriloru, in numele ministeriului, proiectulu de lege precum 'lu primise camer'a deputatiloru. Principele de Bismarck pàsi cu o mare vehementia contra d-lui de Eulenburg. De siguru voiea se 'si resbune asupra lui, pentru cà cosiliulu de ministri ilu majorisase se póte cà si pentru influinti'a ce o avea ministrulu de interne la curtea imperiale! D-lu de Eulenburg, semtiendu-se vatematu prin atacurile indreptate asupr'a-i de d-lu de Bismarck, 'si depuse numai decàtu demissiunea in manile imperatului. Imperatulu a refusatu se primésca acést'a demissiune la inceputu si din parte-i a facutu totu possibilulu se impace pe cei doi ómeni de statu. Acést'a inse n'a reesitu, de óra-ce se scrie din Berlinu, cà in urm'a declaratiuniloru d-lui de Eulenburg de a nu mai puté remané in servitiulu statului, pe càtu timpu se va mai afla la carma d-lu de Bismarck, imperatulu in cele din urma a fostu silitu se primésca demissiunea ministrului de interne.

Intrég'a pressa liberale insotiesce retragerea d-lui de Eulenburg cu cuvinte pline de simpatia, care 'i facu cu atàtu mai mare onóre, cu càtu d-lu de Eulenburg era unu dusmanu alu liberaliloru. Nu se scie inca cu siguranti'a, cine va fi successorulu lui.

In siedinti'a s'a dela 22 Februariu consiliulu municipalu din Marsilia, compusu totu din membri radicali, a adoptatu, cu 33 voturi contra unui singuru, desfiintiarea hotàrirei luate de consiliulu precedentu, de a se ridica d-lui Thiers pe calea subscriptiuniloru, in orasiulu seu natalu, o statua. Motivele, cari au condusu pe membrii radicali la luarea acestei mesuri pline de ingratitudine, sunt fórte proprii in feliulu loru si nu facu onóre radicalismului. D-lu Thiers, marele restauratoru alu Franciei, intemeietorulu republicei de ordine si conservare, nu este dupa densii de càtu unu càlàu, care a sugrumatu miscarea comunei parisiane dela 1871. Nu-i vorb'a, dice „Aleg.", comun'a Marsiliei a lucratu cu consecuentia, in ce privesce convinctiunile sale. Este inse acest'a chipulu, prin care se póte cuceri sufletulu unei natiuni in favórea unei idei si a unei reforme?

„Le National" anuntia, cà intre Vaticanu si guvernulu francesu incepu a-se stabili relatiuni mai bune, de càtu cele ce domniau de candu cu dissolvarea congregatiuniloru monachali. In adeveru, gratia influintiei si intrevenirei conciliatóre a nuntiului papalu, monseniorulu Czacki, episcopii incepu a observa façia de guvernu o atitudine mai corecta; si guvernulu din parte-i érasi cauta se evite ori ce s'ar' poté interpretá cá o sistematica inimicitia contra clerului. Nuntiulu ar' fi promisu, cà va ingriji, cá nici unu jesuitu se nu mai afle intrare cá professoru prin seminarii si gimnasii; mai departe monseniorulu Czacki ar' fi ruptu ori ce relatiuni cu acei episcopi, cari continua inca a-se impotrivi legiloru tierii. Ministeriulu la rèndulu seu n'ar avé nimicu de observatu, déca dominicanii si membrii ai altoru congregatiuni dissolvate ar' tiené, chiaru in vestmintele loru calugaresci, in decursulu postului Pasciloru cuventari prin bisericile francese; cu tóte aceste elu va urmari pasii acestoru predicatori cu cea mai mare atentiune si ori ce atacuri contra institutiuniloru esistente le va trage fara nici o consideratiune inaintea tribunaleloru. Acést'a dovedesce, cà guvernulu voiesce se incungiure inainte de alegeri ori ce agitatiuni.

„Agenti'a Havas", afla cà Pórt'a, respundiendu la notele separate ale ambasadoriloru, le comunica necontenitu procederea, ce trebuie urmata pentru negotiarile privitóre la cestiunea gréca; ea este supusa acum sanctiunei Sultanului. — Statele majore ale corpuriloru de armata dela Adrianopole, dela Salonicu, dela Kossova, dela Larissa si dela Ianina, au plecatu dela Constantinopolu spre destinatiunea loru. Pórt'a, in scopu de a esecutá partile tratatului din Berlin, care o privescu, are intentiunea de a promulgá regulamentulu pentru provinciile Turciei Europene, care a fostu stabilitu in 1880 de càtra comissiunea europénau conformu cu art. 23 din tractatului dela Berlin.

Toti representantii Puteriloru, intr'o visita la d. Comunduros, 'iau comunicatu, cà Pórt'a nu va face nici unu demersu ostilu in contra Greciei si i au recomendatu de a pastrá aceeasi atitudine façia cu Turci'a. D. Comunduros a respunsu, cà Greci'a se va conforma dorintieloru Puteriloru in timpulu negociariloru, ce se voru deschide la Constantinopolu, avèndu sperantia, cà Europ'a va determina in curèndu modulu de esecutarea otariniloru conferintiei dela Berlinu.

Printr'o circulara adresata càtra toti prefectii dela tiermuri, ministrulu de interne alu Françiei i invita a se opune imbarcarei de arme si de munitiuni. Mai multe vase incarcate cu munitiuni si cu arme destinate Greciei au fost impedicate se plece din Marsilia, din Dunterque si din mai multe alte porturi.

Diarulu „Vakit" indémna pe toti mahomedanii din Egiptu, Tunis si Indiile orientale, se faca colecte de bani pentru Turci'a, pentru cá acésta se fia pusa in positiune, cá bine inarmata se póta resiste inimiciloru islamului.

Diarulu „Bulgarski Glas," care apare in Sofi'a, publica o corespondintia din Filipopoli care a produsu o mare miscare de acolo. In césta corespondintia se dice, cà Turci'a concentréza trupe la frontari'a de resaritu a Rumeliei. In localitatea Akerprul, din Macedoni'a, se concentréza de asemenea 4000 ómeni, cari sunt destinati a atacá pe Bulgari despre Vestu, adeca de partea albanesa. Citatulu diaru adauge la acésta corespondintia, cà este trebuintiosa o aliantia intre Serbi'a, Bulgari'a si Greci'a contra inimicului comunu.

Din Madridu se scrie diarului „Le Temps", cà noulu ministru de justitia alu Spaniei pregatesce o lege pentru reintroducerea casatoriei civile, cassate prin decretu de d-lu Canovas in anulu 1875; de asemenea pregatesce unu proiectu de lege pentru restabilirea juriului si a procedurei publice. Professorii, essilati in 1875 din caus'a opiniuniloru loru politice, voru fi reintegrati in posturile loru. In cestiunea reformeloru coloniali si a incheiarei tractateloru de comerciu datatoriu de mesura va fi principiulu liberului schimbu. Cortesii (adunarile legiuitóre) voru fi dissolvati in lun'a lui Iuniu. Nouele camere se voru aduna in lun'a lui Octobre. Conservatorii in alianti'a cu ultramontanii si cu Carlistii se pregatescu pentru o apriga lupta electorale.

Anglesii au suferitu pe campulu de resbelu din Afric'a sudica unu nou desastru si dupa cum se pare inca unulu din cele mai sangeróse si mai sdrobitóre, din càte le a suferitu pèn'aci. Castrele generalului Colley de lenga muntele Prospect trebue c'au fostu cernate (incungiurate) de càtra Boeri inca din 25 Febr. Generalulu Colley, este evidentu, c'a voitu Sambata nóptea se-'si fortieze esirea. Prin incercarea s'a de esire s'a desvoltatu o batalia formale, care s'a finitu cu total'a nimicire a Anglesiloru. Se dice, cà generalulu se fi caditu in lupta si din Anglesi abia o suta ar' fi potutu se scape la Newcastle. Cestiunea Africii de sudu amenintia se devina fórte funesta pentru Angli'a. Acést'a trebue se desfasiure mai multa potere de càtu pen'aci, déca voiesce se-'si salveze prestigiulu si stapanirea de altcum fórte sdruncinate in aceste indepartate regiuni si acést'a cu atàtu mai multu, cu càtu acum o amenintia noue pericule din partea republicii Oranje, cu care guvernulu coloniei Cap traesce in continue neintielegeri, si din partea Ashantiloru, cu cari sunt acum cativa ani avuse Angli'a unu resbelu, ce a costat'o destulu de mari jertfe. Nu este óre unu semnu alu timpului, déca pèna si popórele cele mai barbare si mai neculte inca cauta sè-si revindice si asigureze independenti'a si libertatea loru?

Cetimu in „Press'a" din Bucuresci:

„Romanulu" ne-a spusu, cà este adeveratu cà d. Boerescu si-a datu demissiunea; dér' cà nici M. S. R. nici colegii d-lui Boerescu nu au voitu se i-o primésca; cà prin acést'a demissiune s'ar' fi creatu o crisa ministeriala, ceea ce in circumstantiele de fatia ar' fi fost fórte vatematóru tierei, si cà d. Boerescu, apretiandu aceste circumstantie si consideratiunile emise de colegii d-sale, si-a retrasu demissiunea; ceea ce face pe „Romanulu" a felicitá pe d. Boerescu càtu si pe colegii d-sale."

„Tóte aceste fapte, dupa informatiunile culese si de noi, sunt fórte adeverate. — „Acum se ni sè permita o intrebare: ce se face cu tóte scirile respandite de organele opositiunei cà „intre d. Boerescu si d. Bratianu s'au schimbatu vorbe tari si violente", cà „intre membrii cabinetului esista neintielegeri", cà „d. Bratianu a creatu casulu cu proiectulu pensiuniloru spre a se scapá de d. Boerescu", cà d. Boerescu nu voiesce a esi din ministeru, cu tóte indemnurile acestea indirecte", etc etc.?

Faptele esistente dau cea mai cumplita desmintire tuturoru acestoru sgomote reutatióse, pe cari nu le credeau tocmai aceia cari le respandeau. . . .

„Noi mai putemu adauge, pe langa cele comunicate de Romanulu, cà nici o neintielegere politica n'a esistatu niciodata intre membrii cabinetului; cà, déca asupra unei legi speciale a pututu esiste óre care divergentia de apretiari intre d. Boerescu si d. Bratianu asupra unui singuru paragrafu din acea lege, modificata de camer'a dupa ideile admise de intregu guvernulu, acést'a divergentia nu era politica, ci numai de domeniulu juridicu, si ea este cu atàtu mai admisibila, cà amu vediut'o esistendu chiaru intre jurisconsultii cei mai eminenti ai tierei.

„Déca divergenti'a de apretiari juridice a esistatu, ea s'a produsu la lumin'a dilei in discutiune publica, cumu se face intre ómenii onesti, intre doi barbati ca d. d. Bratianu si Boerescu, cari 'si au datu man'a francu si lealu, si au lucratu, cu aceeasi franchetia si lealitate, in timpu aprópe de doi ani, luptandu si isbutindu in cestiuni grele si in circumstantie adeveratu periculóse.

„Déca d. Boerescu, pentru consideratiuni de delicatetia catra Adunari si de scrupulu personalu cá omu intr'o cestiune juridica ca aceea a proiectului asupra art. 409 din

procedura, si-a datu demissiunea, acést'a nu putea constitui o rumpere a s'a cu d. Bratianu ori cu guvernulu, din care facea parte. . . .

Iubileulu lui Victor Hugo.

Festivitatea arangiata pentru a serbá intrarea marelui poetu francesu **Victor Hugo** in alu optdiecelea anu alu vietiei sale a decursu in-tr'unu modu stralucitu. Dupa apretiarile oficiale au luatu parte la ovàtiunile aduse **betranului poetu** preste 800,000 de persóne. Poetulu adresà de pe feréstra imenseloru masse unu feliu de panegiricu la adres'a Parisului.

„Salutu Parisulu“ — dise Victor Hugo — cetatea uriasia, nu in numele meu, pentru cà eu nu sunt nimicu, ci in numele a totu, ce, traiesce, cugeta, iubesce si speréza aci pe pamentu. Ceea ce a fostu Aten'a pentru anticitatea grecésca, Rom'a pentru cea romana, este Parisulu astadi pentru Europ'a si Americ'a, pentru universulu civilisatu. Eu, simplulu caletoriu, care 'si are numai partea s'a la dreptulu colectivu, in numele tuturoru cetatiloru Europii si Americii si ale lumei civilisate dela Aten'a pêna la New-York, dela Londr'a pêna la Moscov'a si in numele teu Rom'o si si in numele teu Berlinu-le te salutu acum cu iubire pe tine santa cetate a Parisului!“

La pomenirea Berlinului vocea lui Victoru Hugo s'a innecatu, elu 'si acoperî ochii si incepù se suspine adêncu. Emotiunea si entusiasmulu auditoriloru 'si ajunse cea mai inalta culme la vederea acestui spectaculu. Orasiulu natalu alu lui Victor Hugo, Besançon, 'i tramise urmatórea adresa:

„**Orasiulu Besançon** saluta cu mandria si cu emotiune pe Poetulu, pe care nu l'a affectatu nimica omcnescu si alu caruia geniu, dupa ce a creatu in decursu de 60 de ani capu d'-opere, stralucesce mai puternicu si mai producètoriu cá ori candu, pe resbunatoriulu crimei din Dècembre*), pe elocuentulu si neobositulu aperatoriu alu tuturoru celoru asupriti, pe apostolulu tuturoru progresuriloru, pe profetulu, care face fascinatele nóstre priviri se véda apropiandu-se unu viitoriu de **pace generale**, de dreptate si fraternitate universale.“

Guvernulu a adusu poetului omagiile sale prin d-lu Iules **Ferry**, ministrulu-presiedinte, insoçitu de mai multi functionari inalti, care a immanatu marelui poetu unu magnificu vasu de portielanu de Sèvres in stilulu Louis XIV si depinsu de Fragonard jun. cu scene din „Jucatoriulu“ de Regnard — unu opu de o innalta valóre artistica.

„Manufactur'a din Sèvres“ — dise d-lu I. Ferry, — „are menitiunea de a produce daruri pentru suverani; este unu suveranu alu spiritului, acela, caruia 'i aduce Republic'a cá daru acestu vasu.“

Victor Hugo a fostu atàtu de miscatu, incàtu n'a pututu se pronuntiè nici unu cuventu si intre lacrimi a imbraçisiatu pe ministru. Adresele de felicitare sosescu cu miile din tóte partile lumei! Fericitu muritoriulu, caruia 'i este datu a petrece asemene momente in viéti'a **sa**!

Scrisori din Basarabi'a.

(Corespondintia originale a „Gazetei Transilvaniei“.)

Chisineu in 12/24 Februariu 1881.

Cea mai mare nenorocire pentru unu poporu cuceritu consta in tradarea intereseloru sale de càtra acea parte a lui, care pórta falniculu nume in societate: **de inteligintia**.

Poporulu muncesce si **supra-valut'a** muncii sale se consuma din seculu in seculu prin o minoritate, care, fiindu garantata de economiele facute de càtra plugari 'si capeta timpulu necesaru pentru a se instrui si a deveni **inteliginti, cultivati**; acolo unde acést'a minoritate dà inderetu poporului prin actiunile sale salvatóre macaru o parte, càtu de infima, din capitalulu care a fostu intrebuintiatu de càtra poporu pentru **educarea** ei: acolo cu incetulu poporulu atinge, luptandu-se, tienta s'a, fiindu-cà 'si gàsesce ómeni apti a'lu conduce la destinele sale.

Dér' grea si desperata este sórtea acelui poporu, care se afla tradatu de càtra cei, pentru cari elu a lucratu si lucréza! Poporulu romanu din Basarabi'a a avutu si are si elu o **minoritate inteliginta**, a carei instructiune l'a costatu multa munca, — acésta minoritate se compune din doue elemente: unulu — boerimea, altulu — clerulu.

*) Lovitur'a de statu a lui Napoleon III in 1851. Red.

Boerimea, cá pretutindenea, l'a tradatu avendu interesele sale diametralu opuse cu interesele poporului.

Clerulu — pêna la seculului nostru, prin intemplari fórte norocite pentru dênsulu, a fost credintiosu aspiratiuniloru poporului, dér' impregiurarile s'au schimbatu; strainulu l'a atrasu, prin *privilegiele* si dotatiunile, cu care a inzestratu acestu elementu, l'a coruptu — si cu cedarea tierii clerulu basarabianu a tradatu si elu poporulu romanu din Basarabi'a.

Asia dér' de la 1812 poporulu romanu dincolo de Prutu s'a gasitu fatia in fatia cu Rusulu — parasitu de càtra cei, cari erau detori se 'lu apere si se impartasiésca caliciulu (pocalulu) amaru, care avea se 'lu bea poporulu cutropitu.

Tieranulu romanu sdrobitu de munca, gàsesce astadi in diu'a de repausu in biseric'a statului unu preutu care 'i vorbesce o limba estropiata, neintielegibila, o amestecatura de cuvinte slavonesci, pe care nici elu, nici turm'a s'a nu le intielege: asia este la biserica — asia este si in viatia.

Preutulu basarabianu sub influinti'a inaltului cleru a desertatu cu deseversire interesele poporului si astadi suntemu marturi unoru fapte revoltatóre, cari ne dovedescu, cà din partea acestui elementu nu este de speratu nimicu pentru poporulu romanu din Basarabi'a.

Ve aduceti póte aminte de curiosulu episcopu Melhisedecu, care, — faptulu este recentu, **pentru cà ran'a nu s'a tamaduitu inca**, pentru cà sangele curge inca, — care a fost celu d'antaiu a binecuvintá faptulu retrocederii Basarabiei de josu, care a intempinatu administratiunea rusa cu unu discursu rostitu in **limb'a rusa** si acést'a in momentulu, candu fiacare romanu, 'si ascundea, si nabusia semtiementulu de jale si de resbunare in contra vitregului si minciunosului nostru aliatu.

Binecuventarea episcopului Dunarei de josu, discursulu rusescu alu P. S. Sale, a fost unu blastemu, o anathema svêrlita in fati'a poporului romanu din Basarabi'a!

Dér' se 'lu lasamu in pace, linistea este trebuintiósa consciintiei unui Episcopu, si dupa tóte, elu n'a facutu de càtu ce 'i este prescrisu de càtre evangelia: elu a datu: „Domnului, ce este a Domnului si Cesarului ce este a Cesarului“, si s'a conformatu cu regul'a care dice: „cà fiacare putere emana de la Dumnedieu.“

Asié dér', dicu, poporulu basarabianu este cu totulu parasitu de càtra clerulu nostru; satele limitrofe cu monastirîle, cá de esemplu satulu Losovo, Gradiste, Nisporeni, Varzaresci si alte sate mari, alta data cele mai bogate — sunt astadi aduse la sapa de lemnu prin teribil'a esploatatiune, ce li-o'a facutu in decursulu acestui seculu **calugarimea** monastiriloru romane.

Chiaru insasi administratiunea rusa n'a fost asia de inplacabila fatia cu tieranii cum sunt acesti ómeni imbracati in hainelele, shimnicului si a **càlugarului**.

Se ve dau unu esemplu, pentru a demonstrá, pêna la ce gradu a mersu acést'a divisiune intre poporulu muncitoru din Basarabi'a si cleru.

In districtulu Chisineului se afla intre altele unu mare satu Nisporeni, limitrofu cu o mare si bogata monastire. Tieranii acestui satu sunt toti mosneni, ori cum se dice pe la noi rezesi; sorgintea avutiei loru a fost pamentulu roditoru si de-o calitate fórte buna, satulu numera mai multu de càtu vr'o 400 falci de pamentu, vii vr'o 300 falci, si livedi. Aceste din urma erau pe pamentulu monastirei, fiindu rapite de la sateni de càtra calugari prin judecata; cu acést'a inse nu s'a sfêrsitu, astadi si viiele tóte sunt declarate proprietatea monastirei asia, cà satulu, care alta-data avea renume de satu de frunte, se afla in diu'a de astadi desbracatu de càtra servitorii altarului ortodocsiei muscalesci.

O multime de familie s'au vediutu nevoite chiaru a parasi vetrele satului si a se bagá la stapani, jumetate din populatiunea satului a emigratu la Caucasu. Altii se ducu si se asiédia pe malurile riului Bug in guvernamentulu Cherson — asia-dér' unu satu intregu strivitu de **calugari**, si inca de calugarii romani — muscaliti.

V'am datu numai unu esemplu, dér' déca cadrulu nu ar' fi permisu asi poté sè ve dau unu siru lungu, fórto lungu de esemple de acestu soiu, dér' credu, cà este de prisosu, **pentru cà desfidu pe ori cine se me desminta**. Voiu sci se pedepsescu aspru o asemenea incercare, prin nesce fapte sdrobitóre....

In viitorea mea corespondintia voiu urmá acést'a cestiune, intrandu in naratiunea fapteloru, care ve voru dá o idea lamurita asupra cestiunei, pe care am pus-'o. A.

Diverse.

(**Serat'a Reuniunei femeiloru romane**), arangiata Duminec'a trecuta in sal'a otelului Nr. 1, a avutu unu succesu stralucitu. Program'a productiunei musicale-declamatorice, ce a premersu dansului, a fost urmatórea: 1. Uvertura pentru „Cariolan“ de L. van Beethoven, esecutata la 2 pianuri. 2. a) „Unde esti?“ rom. de G. Cavadia, b) „Waldgespräch“ de A. Iensen, Solo pentru Sopranu. 3. „Leaganulu“, poesia de Th. Alexi, declamatiune. 4. a) „Polonaise“, b) „Fantaisie impromptu“ de Chopin, piano. 5. „Intórcerea in tiéra“, poesia de V. Alesandri, musica de I. Muresianu jun. Solo pentru Sopranu. 6. Reminiscentie din oper'a „Lucretia Borgia“ esecutata la 2 pianuri. — Acést'a programa a fost esecutata cu multu succesu de càtra dómnele Elen'a Gärtner si Veturi'a Neagoe (p. 1) apoi de càtra domnisiórele Sev. I. Muresianu, (p. 2 si 5) Elen'a Demeter (p. 3) si Hareti St. Sotir (p. 4). Publiculu si-a documentatu placerea si multiamirea prin repetite aplause ce au urmatu dupa fiacare piesa. Amu regretatu inse cu totii, cà punctulu 6 alu programei nu s'a potutu esecutá din causa, cà dn'a Mautsu, care era se esecute pies'a de Liszt-Thalberg impreuna cu d-n'a Gärtner, a fost impedecata de a luá parte la productiune printr'unu evenimentu tristu familiaru.

Dupa productiune, fiindu departate scaunele, a urmatu joculu, care s'a inceputu cu Hor'a si s'a urmatu cu multa viuoiciune. Mare parte din dame erau imbracate in frumosulu costumu natiunalu, cáre le sta atátu de bine Rómancutieloru nóstre. Dómnele din comitetu, cea mai mare parte in costumu natiunalu, d-n'a Presiedinta a Reuniunei in frunte, facura onorurile in modu fórte amabilu. Ele primira pe óspeti la intrare oferindule bombóne infasiurate in harthii tricolore, in cari erau ascunsi numerii, cu càstigurile dela tombola. Ide'a a fost fórte nemerita, càci gratiósele dómne au sciutu se adune in schimbulu acestoru bonbóne o suma considerabila. Obiectele càstigate, cari au fost fórte cu gustu, ear' multe si valorése, s'au distribuitu indata dupa miédia nópte. Petrecerea fórte animata a duratu pêna spre diua. Venitulu curatu dobênditu in favórea crescerei fetitieloru serace, ni se spune, cà este considerabilu.

(**Reuniunea femeiloru romane in Abrudu**) a arangiatu la 17 Febr. a. c. unu balu in favórea infiintiarei unei scóle pentru educarea fetitieloru romane, care a fost peste asteptare bine cercetatu de càtra unu publicu frumosu din tóte clasele societatii romane. Au participatu asemenea mai multe familii din localitatile din giurulu Abrudului, cum sunt Campenii, Rosi'a, Bucium s. a. Multe dame erau imbracate in frumosulu costumu natiunalu. Matrónele balului au fost dómnele: An'a **Gallu**, An'a **Filipu** si Rosalia **Popu**. Acésta frumósa petrecere romanésca a avutu, se dîce, unu venitu curatu de aprópe doue sute florini s. a.

(Dela Pest'a) ni se scrie: „**Balulu romanu** ce s'a arangiatu aci in 21 Februariu pe langa ce a reesitu splendidu, a avutu si unu resultatu frumosu materialu. S'a predatu societatii „Petru Maioru“ 1000 fl. venitu curatu. Patronessele au contribuitu parte dela sine, parte pentru bilete vendute cu totulu 910 fl. v. a. Domnitoriulu Romaniei a tramisu 100 fl. Se va publicá in curêndu o dare de séma despre tóte veniturile si spesele.“

(**Balu in folosulu incendiatiloru dela Focsiani.**) Capital'a nu s'a pututu plange de petreceri in acestu carnavalu — dice „Alegat.„ — Balulu de a-séra, datu sub patronagiulu M. S. R. Dómna si organisatu de d-n'a **Pia Bratianu**, a avutu unu mare succesu. La 12 óre circulatiunea era aprópe imposibila in sala, din caus'a generóseloru animi, cari alergasera se contribue la alinarea celoru suferinti si... cá se 'si etalese splendórea costumeloru, unulu mai alesu de catu altulu. Felicitamu din anima pe M. S. R. Dómna pentru norocit'a idea, ce a avutu de a pune in moda mandrulu costumu alu tieranei romane. Nobil'a contagiune s'a intinsu deja pretutindeni, si pretutindeni e la loculu ei. Sal'a era de unu aspectu feericu. Ai fi crediutu,

cà e o gradina cu flori miscatóre si frunze de auru. Lojile parea o panza de capete, in care pictorulu ar' fi avutu modele pentru tóte espressiunile si sentimentele. Peste 25,000 de bilete de loterie au fost desfacute. Lojile si intrarea in sala au datu si ele unu venitu destulu de grasu. Adi la 12 óre se voru puté vedé numerile ce au castigatu in sal'a espositiunii, la Academia. Felicitamu si pe d-na Pia Bratianu pentru initiativ'a, ce a luatu, si osteneala ce a depusu in organisarea acestui balu.

(R o m a n i 'a i n b a l u.) „La Riforma“ din Roma publica sub acestu titlu in numeru-i de la 22 Februariu urmatórele: „Eri séra, ferestrele palatului Drago, in care este resiedinti'a marelui magistru alu ordinului Maurizio, pe calea celoru „patru fontàni“, erau luminate intr'unu modu estra-ordinaru; acea lumina spunea cui voia si cui nu voia, cà comandorele C e s a r e C o r r e n t i dà unu mare balu fórte numeróseloru si stralucitelor sale cunoscintie. Intr'adeveru, marile salóne ale marelui magisteriu, din care unele erau impodobite cu lucsu, si altele cu multu bunu gustu, erau pline de dómne, domnisióre, domni si tineri, cari petreceau. Desi era unu balu de gala, marele meritu alu ilustrului deputatu din Milano era de a fi facutu din elu o serata dintre cele mai atragetóre. Costume fórte frumóse, purtate de copile si mai frumose, dau o mare stralucire balului, care, déca n'am spus'o la inceputu, o spunu acum, era mascatu. Intre cele-lalte erau fórte multu admirate doue cetatiane dela Dunare, in costume romane, venite, cá se salute pe o alta copila fórte frumósa, care locuesce pe tiermii Tibrului si care avusese gentil'a idea de a imbracá vestmentulu tierancelor din Romani'a, semnu elocinte alu simpatieloru fórte vii ce esistu intre Itali'a si fiic'a ei Romania.“

„Cetatianele romane erau: fórte gentil'a d-sióra An'a Cretiulescu, fiic'a ministrului Romaniei la Rom'a, si prea gratiós'a d-sióra Elen'a Davilla din Bucuresci. Cititorii nostri voru fi intielesu deja, cà aretatós'a copila, care purtá cu multu naturalu caracteristiculu costumu nationalu alu Romaniei, era fiic'a comandorelui Correnti. Se notamu cà vestmintele pe care le purtau d-sióre Cretiulescu si Davilla vinu d'a dreptulu din maiestre màni romanesci, vinu, nici mai multu nici mai puçinu, de la Golesci; costumele romane sunt fórte frumóse si rivaliséza cu cele mai bune ale nóstre. Chiaru Comites'a Tornielli, soçi'a ministrului italianu, a purtatu cu multa gratia costumulu romanu, la unu balu de bine facere, datu de curêndu in Bucuresci, ceea ce facù o fórte mare placere societatii distinse din Bucuresci. Multiamita cetatieniloru romani si celoru dela Tibru, balulu onor. deputatu Correnti avù unu caracteru internationalu si se póte dice cà legaturile de iubire care unescu cele doue natiuni dobêndira o noua confirmare si din cele mai landabile“.

(O p e r a t i u n e a p r o f e s o r u l u i B i l l r o t h) a avutu unu succesu deplinu norocosu. D-n'a Mari'a Teresi'a Heller, careia i-a facutu cunoscut'a operatiune de resectiune a stomacului, a parasitu deja de diece dile spitalulu cá reconvalescenta si s'a reintorsu acasa, unde a fost primita cu nespusa bucuria de càtra cei optu copii ai ei. Puterile femeiei crescu mereu, ea mànca bucate compacte si le mistue fórte bine; asemenea 'i primesce stomaculu vinu precum si alte beuturi. Ea este vesela si dórme regulatu si bine. La 29 Ianuariu a. c. i s'a facutu operatiunea la clinic'a profesorului Billroth si deja in 20 Februariu au pututu parasi spitalulu cá reconvalescenta.

(314 scrisori de amoru) La curtea de casatia din Budapest'a se aduse dilele acestea unu curiosu fasciculu de acte. O dama din provincia intentà amantului seu unu procesu de paternitate. Acusatulu negà cu deseversire totulu si reclamant'a cá dovada presentà 314 scrisóri de amoru, primite odinióra dela acusatu, lipindu pe fia-care timbrulu cerutu de lege, de 15 cruceri. Prim'a instantia condamnà pe acusatu, facù inse, cá sórtea procesului se atérne de unu juramentu. Ambele parti facura apelu si reclamant'a, care asteptá condamnarea neconditionata a acusatului, cerù in apelulu ei cá curtea se puie sè se citésca tóte acele 314 scrisori. „Rsb.-W.“

(U n u e n o r m u v a s u d e r e s b e l u.) Pêna asta-di nu se cunósce unu vasu de resbelu mai mare de càtu acela construitu de fratii Stevens, nisce milionari din Americ'a. Lucrarea s'a inceputu la 1843 si d'abia se terminà in lun'a Ianuariu 1881. Vasulu este in stare a resiste la ori-ce atacu din partea bombeloru càtu si a ómeniloru, si are numele de v a p o r u l u l u i S t e v e n s. Costulu acestui vaporu este de 54 milióne si la 1 Aprile 1881 se pune la licitatie cá se'lu venda. Cui 'i dà man'a, se'lu cumpere!

(U n u p u n g a s i u.) Diarulu „Salvarea“ povestesce urmatórea escrocherie seversita in Rêmnicu-Saratu: Unu necunoscutu cu numele de Nicolae Mavromatis s'a presentatu in sér'a dilei de 9 Februariu la domiciulu d-lui Ioan Enescu, comerciantu de aici, spunendu-i, c'a venitu inadinsu la d-s'a spre ai face cunoscinti'a, recomendatu fiindu de mai multi comercianti bucuresceni, cu cari d-lu Enescu era in relatiuni, si cà este comperatoru de vinuri, ducêndu cu sine unu gropu de 3600 franci in napoleoni, pe care 'lu incredintià ingrijirei atente a d-lui Enescu pêna a doua-di. Ospele neasteptatu 'si jucà rolulu asia de bine, in càtu reesi in oper'a s'a. Elu fù gazduitu. A doua-di, dupa o promenada de càte-va óre prin orasiu se intórse la ospitariulu seu, spunendu-i cà a gasitu aici unu chilipiru de vinuri, si cà gropulu fiindu destinatu pentru Odobesci si urmandu alu trimite chiaru cu post'a de asta-di, cere a i se imprumutá sum'a de 300 fr., si cu venirea curierului de asta-di va primi bani dela tovarasii sei, candu 'i va restitui. Satisfacàndu-i-se cererea musafirului o sterse la sanetós'a. Asteptarea imprumutatorului 'lu provocà a deschide gropulu, dér care-i fù mirarea, càndu aflà in locu de napoleoni, trei tuburele de tinichea umplutu cu plumbu. Politi'a fù imediatu insciintiata si se puse in miscare, hotiulu fù prinsu pe drumulu Buzeului de càtra pagubasiu insoçitu de agentii politianesci. Luandu-ise interogatorulu, se afla, cà totu elu este acela, care comisese mai multe fapte de felulu acesta.

C l u s i u 28 Febr. 1881.

Avisu! Prin acést'a sunt rogati toti acei p. o. domni, cari au binevoitu a luá asupra-si colectarea pentru societatea nóstra, precum si aceia, cari directe ar' binevoi a sucurge cu ofertele loru maranimóse pentru acelu scopu, cá se binevoiésca a ne tramite banii colectati, respective ofertele marinimóse, in restempu de 15 dile dela publicarea acestui avisu, cá apoi si comitetulu arangiatoriu se-'si póta dá la publicitate darea s'a de séma, justificandu-se façia de p. o. publicu si societate.

In numele societatii academice din Clusiu „Juli'a“.

Pentru comitetulu arangiatoriu alu concertului din 24 Februariu:

Presiedintele: A l e s a n d r u P o p u med, V.

Secretariulu: A u g u s t u A. N i c ó r a. jur. IV.

(Multiamita publica.) Subsemnatulu 'mi tienu de santa detorintia a aduce prin acést'a in numele meu si alu copilei parasite de parinti Maria Pascu cea mai profunda multiamita D-lui Iordan I. M u n t e a n u, asesoru la scaunulu orfanalu comit., care a intervenitu in interesulu crescerei si educatiunei numitei copile si tuturoru stimatiloru Domni, cari au binevoitu a me ajuta, cá se potu acoperi màcaru pe departe spesele pentru crescerea copilei si cá se-o potu dá la scól'a de fetitie romana din Brasiovu.

Ofrandele primite de mine sunt urmatórele: P. T. Domnii: Fratii Stanescu 10 fl., Diam. Manole 5 fl., N. Garoiu 2 fl., Dr. Leményi 1 fl., T. Popescu 5 fl.; I. Puscariu 1 fl., C. de Steriu 5 fl., I. Lengeru 3 fl., Fratii Mihalovits 2 fl., I. Dusioiu 3 fl., V. Grama 1 fl., P. Archimandrescu 2 fl., M. Dsanly 1 fl., S. Damianu 1 fl., B. Baiulescu 1 fl., Dr. Cioranu 1 fl., Safrano & Triandafilides 2 fl., S. C. Margineanu 1 fl., D. Munteanu 1 fl., G. B. Popp 2 fl., Dr. Neagoe 1 fl., G. Ioanides 2 fl., Petru Nemes 1 fl., O. Sorescu 1 fl., N. T. Ciurcu 2 fl., Dimitrie Ionciovicìu 2 fl., Radu Radoviciu 1 fl., Radu Pascu 1 fl., Gl. Porescu 1 fl., Iordan I. Munteanu 3 fl.

Brasiovu in 24/12 Februariu 1881.

F r a n c i s c u K n a l l e r.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 2 Martiu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	111.80	Imprumutulu cu premiu ung.	114.25
Imprumutulu cailoru ferate ungare	126 75	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	108.25
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	85.75	Rent'a de harthia aust.	73 30
dto. (II-a emissiune)	102.—	„ de argintu „	75.75
dto. (III-a emissiune)	87.75	„ de auru „	89.70
Bonuri rurale ungare	96.—	Losurile din 1860	130.25
dto. cu cl. de sortare	95.—	Actiunile bancei austr.-ungare	815.—
Bonuri rurale Banat-Timis.	96.—	„ bancei de creditu ungare	268 25
dto. cu cl. de sortare	93.—	„ bancei de creditu austriace	293.60
Bonuri rurale transilvane	93 75	Argintulu in marfuri	—.—
„ croato-slav.	96.—	Galbini imperatesci	5.53
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	94.50	Napoleond'ori	9.30
		Marci 100 imp. germ.	57.35
		Londr'a	117.65

Cursulu Bursei de Bucuresci

dela 17 Februariu / 1 Martiu 1881.

Valori	Dobanda	Scadenti'a Cuponeloru	Cerute	Oferite
Oblig. rurale convertite	6%	23 Apr. 23 Oct.	91.1/2	92.1/2
Imprum. Oppenheim	8%	1 Ian. 1 Iul.	110.10	—.—
Oblig. domeniale	8%	idem	104.—	105.—
„ Cred. fonc. rurale	7%	1 Iul. 1 Ian.	101.—	102.—
„ Cred. fonc. urban.	7%	idem	95.1/2	96.1/2
Imprumutulu comunei Bucuresci	8%	1 Iul. 1 Ian.	102.1/2	102.1/2
Act. càilor fer. romane	5%	1 Iuliu	62.1/4	—.—
Oblig. nóue ale statului	6%		93.1/2	93.60
Actiele Bancei Nationale		1 Ian. 1 Iul.	570.—	575.—
Dacia, cump. de asig. Act. (fr. 500)	8%	1 Ianuariu	—.—	—.—
Losuri municipale (lei 20)			27.—	28.—
Renta romana	5%		81.—	82.—
Argintu contra auru			101.—	101.1/2

Indreptare. In Nr. trecutu in notiti'a „Operatiuni la stomacu“, rêndulu alu 5-lea de josu, in locu de „Nr. 60, 1870“ este a se ceti „Nr. 60, 1879 a diarului“ s. c. l.

☞ La numerulu acest'a se alatura catalogulu generalu de sementie alu firmei Francisçu Tauffer din Clusiu.

Editoru: **Iacobu Muresianu.**

Redactoru responsabilu: **Dr. Aurel Muresianu.**

Tipografi'a: **Ioanu Gött si fiiu Henricu.**